

ning ved de eventuelle Udvalgsforhandlinger. — Hvad jeg vil komme til at anføre, vil overmaade nær streife de Bemærkninger, som allerede ere fremsatte af den ærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kreds (Madvig), men jeg seer dog maaffee Sagen paa en noget anden Maade end han, og jeg troer derfor, at det ikke vilde være rigtigt, om ikke ogsaa jeg søgt at yde min lille Skærv til Sagens Løsning. Det ærede Udvalg har jo ikke ladet sig noie med at stille Undringsforslag til Regjeringens Lovforslag, men har meent at burde benytte Leiligheden til at give en Udvikling af hele Rettsforholdet mellem Bortforpagteren og Forpagteren, og det lader sig jo ikke nægte, at, naar man seer hen til § 11 i Forordningen af 15de Juni 1792, da er Indholdet af denne Paragraph ganske vist ikke saa overordentligt klart, at det jo vel kunde fremkalde Tvivl. Forfaavidt der nu altsaa er tvivlsomme Spørgsmaal, som enten ligge meget nær for Blikket, eller som maaffee allerede ere reiste, saa er det jo tilvisse en god og ønskelig Gjerning, om disse ved Lovgivningsmagtens Medvirkning kunde faae deres Løsning; Meningen med det nærværende Lovforslag er jo netop nærmere at bestemme og begrænse Indholdet af Forordningen af 1792, og intetsteds synes det da mere passende end netop her ved denne Leilighed ogsaa at medoptage Løsningen af disse Tvivl. I det almindelige Standpunkt, Udvalget har indtaget, kan jeg nu være fuldkommen enig. Det er jo væsentlig de foreslaaede nye §§ 3 og 4, som her komme i Betragtning, og forfaavidt § 4 angaaer, skal jeg strax sige, at jeg med den høitærede Minister anseer Paragraphens Bestemmelser som en ligefrem Udvikling af Indholdet af Forordningen af 1792, jeg kan sige en saa klar og ligefrem Udvikling deraf, at det maaffee ikke havde været meget nødvendigt at optage den. Derimod kan jeg ikke være ganske enig i den Maade, hvorpaa det ærede Udvalg har stillet sig med Hensyn til § 3. Det vides jo, at der ved den prak-

tiske Anvendelse af Forordningen af 1792 er blevet reist en Tvivl, og at dette Tvivls-spørgsmaal endog er kommet for Domstolene og har faaet vel ikke en endelig Afgjørelse; men dog en Afgjørelse ved Overrettsdom. Denne saaledes reiste Tvivl var det vel altsaa netop naturligt at løse her; men dette er ikke skeet ved § 3, saaledes som den foreligger. § 3 bestemmer, at det skal staae Forpagteren frit for uden Samtykke af Eieren i levende Live at afstaae Forpagtningen til de allernærmeste af sine Slættinge. Deri ligger vel, at denne Ret kan han ikke fraskrive sig; og vil man nu deraf drage en Slutning, saa maatte det vel være den, at enhver yderligere Overdragelsesret kan han dertmod fraskrive sig. Hvad er det nu for et Spørgsmaal, der ved den praktiske Anvendelse af Loven af 1792 virkelig har været Tvivlsæblet? Var det det, om Forpagteren var berettiget til at overdrage Forpagtningen indenfor Familjens Kreds, eller var det det, om han, medens denne Ret vel var forundt ham, var berettiget til at overdrage den til Nogen udenfor Familjens Kreds, til nogen Anden end sine Arvinger? Jeg troer, at det kun er dette sidste Spørgsmaal, hvorom der i Praxis har været Tvivl. I detmindste angik den Dom, som har spillet en saa stor Rolle under Udvalgets Forhandlinger, kun dette Spørgsmaal. Den Contract, hvis Gyldighed da bestredes fra Indenrigsministeriets Side, lød derhen, at Forpagteren, hans Enke og Arvinger ikke uden Eieren's Samtykke maatte overdrage Forpagtningen til nogen Anden, til Nogen udenfor Familien. Og det var vel ogsaa ganske naturligt, at et Forhold, der fra først af var stiftet af Lovgiveren ikke som et personligt Brugsforhold, ikke som et Fæsteforhold, der gjaldt for Fæsteren og hans Enke — thi de smelte sammen i en Eenhed og betragtes kun som een Person — men et Brugs- og Nyttensforhold for Forpagteren og hans Arvinger, maatte medføre Berettigelse til ogsaa i levende Live at overdrage Forpagtningen til en af Arvingerne, hvis det